

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/42/2018
Identifikačné číslo spisu: 6017200711
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6017200711.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): Poľovnícky spolok Chocholná, so sídlom Kimovská 2341/2, 960 01 Zvolen, IČO: 37 831 984, právne zastúpený: Advokátska kancelária Ondrejka & Partners, s. r. o., so sídlom J. Kozačeka 5, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Okresný úrad Brezno, pozemkový a lesný odbor, so sídlom: Nám. gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno, o žalobe proti nečinnosti žalovaného v konaní sp. zn. OÚ-BR-PLO-2016/005125, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/159/2017-67 zo dňa 26. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/159/2017-67 zo dňa 26. apríla 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Zhrnutie priebehu a výsledkov administratívneho konania

1. Žalovaný opatrením č. A/2011/00157 dňa 02.01.2012 zaevidoval zmluvu o prenájme pozemkov pre účely výkonu práva poľovníctva uzatvorenú medzi vlastníkami poľovných pozemkov zastúpených 1/ W. Q., 2/ Mgr. V. B., 3/ B. B. a sťažovateľom ako nájomcom (ďalej len „zmluva“), ktorá sa vzťahovala na poľovné pozemky v Poľovnom revíri Chocholná, uznaným rozhodnutím žalovaného č. A/2002/12710/Sch zo dňa 19.06.2002 s celkovou výmerou poľovných pozemkov 3 433 ha v k.ú. X. K., Y., Y. I. L., X..

2. Opatrenie č. A/2011/00157 dňa 02.01.2012 o zaevidovaní zmluvy bolo zrušené a vec bola žalovanému vrátená na ďalšie konanie rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/267/2013-93 zo dňa 05.06.2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo/78/2014 zo dňa 31.03.2016.

3. Žalovaný doručil sťažovateľovi a osobám, ktoré podpísali zmluvu za vlastníkov poľovných pozemkov

W. Q., B. B. a Mgr. V. B. „Oznámenie o zrušení evidencie zmluvy č. A/2011/00157 zo dňa 02.01.2012“ listom zo dňa 14.06.2016. V oznámení ich informoval, že v dôsledku rozhodnutia súdu, ktorým bolo zrušené opatrenie - evidencia zmluvy a vrátená vec na nové konanie prestala byť účinná zmluva a sťažovateľ dňom vydania tohto opatrenia nie je užívateľom Poľovného revíru Chocholná.

4. Žalovaný ďalej verejnou vyhláškou zo dňa 22.07.2016 doručoval „oznámenie o zániku zmluvy č. A/2011/00157 zo dňa 02.01.2012“, v ktorom adresátom, medzi ktorými bol aj sťažovateľ oznamoval, že zmluva na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR č. 7Sžo/78/2014 z 31.03.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 24S/267/2013-93 z 05.06.2014, zanikla podľa § 17 ods. 1 písm. e/ zák. č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“). Ďalej, že podľa § 17 ods. 3 ku dňu 27.02.2016 bola zmluva vyradená z evidencie.

5. Sťažovateľ podaním doručeným 01.07.2016 správny orgán požiadal o doplnenie zmluvy a žiadosť o jej zaevidovanie, pričom týmto doplnením mal byť zoznam vlastníkov poľovných pozemkov v PR Chocholná a to abecedný zoznam a zoznam podľa celkovej veľkosti podielu.

6. Ďalším podaním doručeným žalovanému 15.08.2016 žiadal o vydanie rozhodnutia na základe rozsudkov Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Banskej Bystrici.

7. Žalovaný na vyššie uvedenú žiadosť sťažovateľovi dňa 27.09.2016 doručil odpoveď, v ktorej mu oznámil, že zmluva bola na základe rozsudkov súdu vyradená z evidencie. Zároveň ho poučil, že v prípade, že chce byť užívateľom poľovného revíru, je potrebné predložiť novú zmluvu, ktorá bude v súlade so zákonom o poľovníctve.

8. Sťažovateľ podal sťažnosť na postup a nekonanie žalovaného podaním zo dňa 27.09.2016. Sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená. Žalovaný konštatoval, že správny orgán rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v plnom rozsahu akceptoval a opatrenie - evidenciu zmluvy dňa 14.06.2016 zrušil. Konštatoval, že sťažovateľom predložené doplnenie zmluvy o užívaní Poľovného revíru Chocholná a žiadosť o zaevidovanie zmluvy je vadným podaním, pričom zmluvu nie je možné zaevidovať, pretože nespĺňa náležitosti podľa § 14 ods. 3, písm. a/ zákona o poľovníctve a doplnenie tým spôsobom, že k pôvodnej zmluve doložil dve prílohy so zoznamami vlastníkov pozemkov, je nepostačujúce. Zmena zmluvy môže byť urobená, ako to vyplýva z jej článku VII., len písomne a to formou dodatku ku zmluve. Postup žalovaného k žiadosti a doplneniu zmluvy zo dňa 17.06.2016 bol správny, keď tento žiadal predložiť novú zmluvu o prenájme pozemkov pre účel výkonu práva poľovníctva v Poľovnom revíri Chocholná, ktorá bude spĺňať náležitosti podľa zákona o poľovníctve, pričom v doplnení oznámenia bol doplnený aj termín na doloženie 30.11.2016. Tiež konštatoval, že vzhľadom na to, že sťažovateľ oznámil správny orgán, že novú zmluvu na užívanie poľovného revíru nebude predkladať, je potrebné považovať rozhodovanie v predmetnej veci za ukončené.

9. Žalovaný listom zo dňa 08.11.2016 sťažovateľovi zaslal odpoveď na žiadosť doručенú mu 15.08.2016, v ktorej uviedol, že opakovane oznamuje, že v prípade, ak chce byť užívateľom poľovného revíru, má do 30.11.2016 predložiť novú zmluvu o užívaní poľovného revíru, ktorá bude v súlade so zákonom o poľovníctve.

II.

Konanie pred správnym súdom

10. Sťažovateľ podal na Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“), ktorou sa domáhal odstránenia nečinnosti žalovaného v konaní sp. zn. OÚ-BR-PLO-2016/005125.

11. V podanej žalobe najmä uviedol, že

- žalovaný neukončil konanie o evidencii zmluvy č. A/2011/00157;
- žalovaný nevydal rozhodnutie o tom, že zmluvu nezaeviduje;
- zmluva nebola zrušená a došlo len k zrušeniu opatrenia, ktorým bola zaevidovaná;
- zmluva nezanikla a neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré konštatovalo zánik zmluvy.

12. Krajský súd dospel k záveru o tom, že žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu, že

- rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 24S/267/2013-93 v znení opravného uznesenia zo dňa 28.07.2014 sp.zn. 24S/267/2013-103 bolo zrušené opatrenie - evidencia zmluvy č. A/2011/00157 z 02.01.2012 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočívalo v tom, že vlastníci poľovných pozemkov v poľovnom revíri (ako zmluvná strana) neboli označení v zmluve tak, ako to vyžaduje zákon;
- z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 24S/267/2013-93 sa sťažovateľ dozvedel, akými vadami zmluva trpela, a teda dozvedel sa aj o tom, že takúto zmluvu nie je možné zaevidovať;
- správny súd vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie najmä z dôvodu, že rozhodnutie súdu bolo potrebné v evidencii zmlúv o užívaní poľovných revírov vykonať tým, že zmluva z tejto evidencie bude vyradená;
- podľa § 79 ods. 3 zákona o poľovníctve, ak je v konaní podľa tohto zákona viac ako 20 účastníkov alebo zúčastnených osôb, oznámenia sa im doručujú verejnou vyhláškou;
- oznámenie o tom, že zmluva zanikla síce bolo výsledkom nesprávneho právneho posúdenia, nakoľko zmluva nezanikla, avšak chýbali jej náležitosti vyžadované zákonom na to, aby mohla byť zaevidovaná, to avšak nič nemení na tom, že takýmto oznámením bolo konanie ukončené;
- preskúmané administratívne konanie sa neriadi Správnym poriadkom, ale len zákonom o poľovníctve, ktoré nemá ustanovenia o povinnosti správneho orgánu vydať rozhodnutie v prípade, že predloženú zmluvu nie je možné zaevidovať, a teda nepredpisuje formu akou je treba o žiadosti o evidencii zmluvy rozhodnúť v prípade, že zmluvu nie je možné zaevidovať;
- z oznámenia o zániku zmluvy a jej vyradenia z evidencie nie je možné vyvodit' nič iné, ako to že konanie sa končí;
- nebolo potrebné sťažovateľovi oznamovať, že zmluva nemá náležitosti, resp. dôvody prečo ju nie je možné zaevidovať, nakoľko tieto dôvody boli uvedené v súdnych rozhodnutiach, ktorým bolo zrušené opatrenie o evidencii zmluvy;
- keďže zákon o poľovníctve nestanovuje žiadnu formu, ktorou sa má konanie ukončiť v prípadoch, keď zmluvu nie je možné zaevidovať, nemôže byť nečinnosťou postup žalovaného len preto, že sťažovateľ má inú predstavu o formálnych náležitostiach ukončenia konania;
- podstatný je obsah oznámení, ktoré žalovaný doručil sťažovateľovi.

III.

Kasačná sťažnosť sťažovateľa, stanovisko žalovaného

13. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. e/ a g/ S.s.p. a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

14. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c/ S.s.p. najmä uviedol, že

- predmetom konania pred krajským súdom bolo konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, teda podľa § 23 ods. 2 písm. d/ S.s.p. mal konať a rozhodovať sudca a nie senát;
- bolo povinnosťou žalovaného na základe predchádzajúcich súdnych rozhodnutí a zákona o poľovníctve konať a rozhodnúť vo veci evidencie Zmluvy;
- zákon o poľovníctve priamo obsahuje ustanovenie pojednávajúce o úkonoch evidencie, resp. neevidencie zmluvy (zaevidovanie, nezaevidovanie) a teda nie je možné konštatoval', že takýto postup zákon nestanovuje;
- pokiaľ správny orgán rozhoduje konkrétnym úkonom o zaevidovaní zmluvy (opatrením), mal by rovnako konkrétnym úkonom (opatrením) rozhodnúť aj o nezaevidovaní zmluvy, čo však žalovaný

správny orgán opomenul a ku dňu podania kasačnej sťažnosti tak neučinil;

- žalovaný na vyradil zmluvu podľa nesprávneho ustanovenia § 17 ods. 3 zákona o poľovníctve a nie podľa § 16 ods. 2 tohto zákona, a teda nemôže obstať tvrdenie krajského súdu, že podstatný je obsah oznámení, nakoľko sťažovateľovi bolo oznámené, že Zmluva zanikla podľa § 17 ods. 3 zákona o poľovníctve, čo nebola pravda;

- záver o tom, že z oznámenia o zániku zmluvy a jej vyradenia z evidencie nie je možné vyvodit' nič, ako to, že konanie sa končí, z ničoho nevyplýva a nie je nijakým spôsobom odôvodnený;

- žalovaný konal podľa § 17 ods. 3 Zákona na základe § 17 ods. 1 písm. e/ zákona o poľovníctve a nie podľa § 16 ods. 2 zákona o poľovníctve, s čím sa krajský súd nevysporiadal;

- bolo povinnosťou žalovaného po vydaní predchádzajúcich rozsudkov konať vo veci evidencie Zmluvy a túto buď zaevidovať alebo nezaevidovať a nie rozhodovať o ich zániku a vyradení z evidencie;

15. Záverom navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby mu bola priznaná náhrada trov kasačného konania.

16. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 03.09.2018 navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

- skutočnosť, že Zmluva nebola vyhotovená právne správne je zrejmé z rozsudku Najvyššieho súdu SR, ktorý potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a ktorým bolo žalovanému zrušené opatrenie

- evidencia zmluvy;

- žalovaný sťažovateľa opakovane vyzýval na predloženie novej bezchybnej zmluvy, na čo sťažovateľ reagoval listom označeným vo veci ako „Doplnenie zmluvy o užívaní PR Chochoľná a žiadosť o jej zaevidovanie“ doručeným žalovanému 17.06.2016, a teda bol si vedomý toho, že je potrebné odstrániť nedostatky Zmluvy;

- doplnenie Zmluvy sťažovateľ vykonal takým spôsobom, že k predmetnému listu priložil dve prílohy, ktoré obsahujú zoznam vlastníkov pozemkov a ktoré boli priložené k listu, pričom takéto doplnenie je nepostačujúce;

- žalovaný nekonal podľa § 17 ods. 3, ale podľa § 16 ods. 2 zákona o poľovníctve a opatrenie evidenciu zmluvy nevykonal preto, lebo sťažovateľ aj napriek výzvam žalovaného nepredložil žalovanému bezchybnú zmluvu vyhotovenú v súlade so zákonom o poľovníctve.

IV.

Právne závery kasačného súdu

17. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

18. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. augusta 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

19. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/159/2017-67 zo dňa 26. apríla 2018, ktorým súd zamietol žalobu sťažovateľa proti nečinnosti žalovaného a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť, nakoľko v konaní rozhodoval nesprávne obsadený súd.

Podľa § 23 ods. 2 písm. d/ S.s.p. sudca na krajskom súde koná a rozhoduje o žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

20. Krajský súd rozhodoval o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, preto bol nepochybne

splnený predpoklad na uplatnenie výnimky z ust. § 23 ods. 1 S.s.p. (Na krajskom súde vo veciach správneho súdnictva konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia v trojčlenných senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov) plynúcej z vyššie citovaného ustanovenia § 23 ods. 2 S.s.p. a teda o žalobe mal v predmetnom konaní rozhodovať sudca (samosudca). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy v § 221 ods. 1 písm. g/ Občianskeho súdneho poriadku Správny súdny poriadok už výslovne neupravuje výnimku z nesprávne obsadeného súdu: „ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát“. Výpustením tejto výnimky z novej právnej úpravy je nepochybne naplnený dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. e/ S.s.p. (vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd) aj za situácie, keď namiesto sudcu rozhodoval senát.

21. Z obsahu súdneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že o žalobe sťažovateľa proti nečinnosti rozhodol senát krajského súdu, pričom ako už bolo vyššie uvedené, o žalobe sťažovateľa mal konať a rozhodnúť samosudca. Hoci rozhodovanie senátu namiesto samosudcu sa môže javiť ako posilnenie ochrany práv žalobcu, jej poskytnutie v širšom rozsahu, resp. že je kvalitatívne vyššie postavené ako rozhodnutie sudcu, kasačný súd vychádzal zo svojich záverov v rozsudku sp.zn. 4SŽk/20/2018 zo dňa 13.05.2019: „...konanie vo veci a rozhodovanie súdom v zákonnom zložení tvorí jeden zo základných prvkov práva na spravodlivý proces. Zákonným súdom je súd, ktorý je obsadený v súlade so zákonom a za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce súdu.“

22. Zákon neuvádza, čo treba rozumieť pod pojmom „nesprávne obsadený súd“. Súdna prax zaujala názor, že nesprávne obsadeným súdom je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

23. Nesprávnym obsadením súdu sa tak rozumejú prípady, kedy namiesto senátu rozhodoval sudca, kedy rozhodoval senát v neúplnom zložení, napr. mali rozhodovať v trojčlennom senáte, rozhodovali však len v dvojčlennom senáte (kvantitatívne hľadisko), kedy namiesto sudcu rozhodovali iné súdne osoby (súdni úradníci) nad rámec svojich oprávnení (kvalitatívne hľadisko). Nesprávne obsadený súd je aj vtedy, ak rozhodoval senát či sudca neurčený rozvrhom práce alebo ak rozhodoval vecne nepríslušný súd; v tomto prípade ide o porušenie práva na zákonného sudcu.

24. Kasačný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že spôsob pridelovania vecí podľa predmetu konania jednotlivým senátom, samosudcom, súdnym úradníkom a notárom je vykonávaný v zmysle ust. § 50 a § 51 zákona č. 754/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) v súlade s rozvrhom práce príslušného súdu vydaným podľa ust. § 52 zákona o súdoch.

25. Z Rozvrhu práce Krajského súdu v Banskej Bystrici v znení účinnom v čase pridelovania vecí, teda dňa 06.12.2017, s obsahom ktorého sa kasačný súd za účelom posúdenia opodstatnenosti kasačného dôvodu oboznámil vyplýva, že do súdneho registra „S“ sa zapisujú senátne veci, o ktorých podľa Správneho súdneho poriadku rozhoduje krajský súd. Do súdneho registra „Sa“ sa zapisujú sudcovské veci, o ktorých podľa Správneho súdneho poriadku rozhoduje krajský súd, ak sa nezapisujú do súdneho registra „SaZ“. Z obsahu súdneho spisu (č.1. 25) vyplýva, že predmetná vec- žaloba sťažovateľa proti nečinnosti orgánu verejnej správy (o ktorej v zmysle § 23 ods. 2 písm. d/ S.s.p. rozhoduje sudca a z tohto dôvodu sa má zapísať do súdneho registra Sa), vedená Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp.zn. 24S/159/2017 bola pridelená dňa 06.12.2017 „sudcovi“ tamojšieho súdu 24S, t.j. senátu a teda v rozpore so znením rozvrhu práce.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou, ktorá má za následok porušenie práva garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd ako i s čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy mal v zmysle § 23 ods. 2 písm. d/ S.s.p. rozhodovať sudca príslušného krajského súdu.

27. Záverom kasačný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že v zmysle § 248 a nasl. S.s.p. krajský súd

rozhoduje o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy uznesením a nie rozsudkom, ako tomu bolo aj v prejednávanej právnej veci.

V.

28. Z dôvodu, že o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy rozhodol nesprávne obsadený krajský súd, pretože namiesto sudcu správneho kolégia rozhodol senát krajského súdu, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. e/ S.s.p zrušil rozsudok krajského súdu bez toho, aby sa zaoberal ďalšími dôvodmi kasačnej sťažnosti a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V novom konaní vo veci rozhodne sudca krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.